

Voorzitter,

We willen ook dit jaar weer alle betrokkenen bedanken voor het opstellen en uitwerken van deze nota. Wat betreft de financiële middelen en de begrote resultaten kunnen we tevreden zijn. We zien een deugdelijke financiële huishouding. Ieder jaar horen we over het financiële ravijn maar dat schuift steeds op. Hopelijk blijft dat zo. Den Haag weet ons altijd weer te verrassen.

Uw conclusie dat we te maken hebben met financiële onzekerheden delen wij. Wij vinden het daarom getuigen van realiteitszin om de NMB realistisch en solide op te stellen.

U stelt voor om nog geen keuzes te maken ten aanzien van onvermijdelijke ontwikkelingen die nog niet doorgerekend zijn. **Welke ontwikkelingen bedoelt u hiermee?**

Dat u financiële middelen wilt sparen voor toekomstige ontwikkelingen hangt met deze vraag samen.

U noemt expliciet de onderhuishuisvesting en daar zijn wij het niet mee oneens maar er zijn ook andere noodzakelijke investeringen te verwachten.

Dat was voor ons reden om bij de jaarrekening 2024 het amendement in te dienen om het positieve resultaat 2024 niet te bestemmen voor de IHP. Daarmee wordt het direct geormerkt geld.

De onderbouwing van de programma's is helder en daarom onze beschouwing op enkele thema's.

Thema 'samenlevingsgericht besturen'

We gaan graag aan de slag met de routekaart samenlevingsgericht besturen. De inwoners nog meer ontmoeten en betrekken bij het wel en wee van de eigen woongemeente. De inwoners mee laten denken en ontwikkelen waar dat kan. En natuurlijk de kinderraad van harte betrekken bij het besturen van de gemeente.

Thema sociale samenleving

Wierden wil goed voor haar inwoners zorgen. De ChristenUnie vindt dat een primaire taak voor de gemeente. We hebben oog en oor voor elkaar en helpen waar dat wenselijk of noodzakelijk is. Wij ervaren in Wierden dat er naar elkaar wordt omgekeken. We noemen dat vaak Noaberschap. Een ander woord daarvoor is naastenliefde. Als ChristenUnie hechten wij aan het dubbelgebod van de liefde. God liefhebben boven alles en je naaste als jezelf. De kerken en maatschappelijke organisaties geven daar vorm en inhoud aan. Wij weten uit ervaring dat binnen kerkgenootschappen de pastorale zorg erg belangrijk wordt gevonden. We vinden het daarom jammer dat we in de NMB niets lezen over samenwerking met de kerken. Wij roepen het college op om de contacten met de kerken te intensiveren daarom tekenen we van harte mee op **de moties van de SGP**.

Thema Jeugd

Over Jeugdzorg hebben we onlangs uitgebreid gesproken. Vanuit de beantwoording van de vele vragen die gesteld werden, werd wel duidelijk dat we een immense opdracht hebben waarvoor door het Rijk onvoldoende middelen beschikbaar worden gesteld. Uit onderzoek blijkt dat de Nederlandse jeugd zichzelf beschouwt zichzelf als één van de gelukkigste van Europa. Toch blijkt dat veel jongeren te kampen hebben met mentale gezondheidsproblemen. Vele factoren spelen een rol. Bijvoorbeeld, de druk vanuit sociale media, en er zijn serieuze zorgen over de toekomst over huisvesting, klimaat en bestaanszekerheid. Dit alles veroorzaakt onzekere, angstige of zelfs depressieve gevoelens. We weten dat er in Wierden veel initiatieven zijn en dat er ook een sterke betrokkenheid is bij dit onderwerp. We hebben vertrouwen in de OKO aanpak. Het achterliggende IJslandse model laat mooie resultaten zien. Wij blijven deze aanpak met veel belangstelling volgen en we vragen het college ons hierover periodiek te informeren. **Kunt u ons dit toezeggen?**

Suicidepreventiebeleid

We weten dat de GGD Twente momenteel een aantal scenario's uitwerkt voor een regionaal suicide preventiebeleid om dat vervolgens lokaal toe te passen. Voorzitter, dit vinden we zo'n belangrijk onderwerp dat volgens ons direct actie nodig is. Het is de doodsoorzaak nummer 1 onder jongeren. Daarom stellen wij voor om vooruitlopend op het regionaal beleid met deze problematiek aan de slag te gaan. Niks doen is geen optie. 8 t/m 14 september is de Wereld Suicide Preventie Week. De week waarin in heel Nederland extra aandacht wordt gevraagd voor suicidepreventie. En weet u, het is hard nodig. In Nederland overlijden meer dan 1.850 mensen per jaar door suicide, dat zijn er gemiddeld 5 per dag. Deze cijfers krijgen we alleen samen omlaag. **MOTIE**

Thema vechtscheiding

We lezen bij de aanpak complexe scheidingen dat een regionale aanpak in ontwikkeling is waarbij wordt ingezet op preventie. De daaruit voortvloeiende acties hebben alle tot doel om schade bij kinderen te voorkomen of te verminderen. Een belangrijk thema voor de ChristenUnie. Wij volgen de ontwikkelingen met belangstelling. Wanneer we dat nodig vinden, komen we zelf met aanvullende initiatieven. We zijn inmiddels de nodige informatie aan het verzamelen.

Thema Ouderen

In de NMB staat dat de gemeente Wierden haar oudere inwoners zo goed mogelijk wil ondersteunen bij het zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Dit leidt tot bevordering van de zelfstandigheid en het welbevinden. In maart 2025 is een rapport uitgebracht dat handelt over de activiteiten die Wierden vanuit het ouderenbeleid biedt. Het college heeft ingestemd met de aanbevelingen en acties uit dit rapport. Het rapport is besproken met de **Senioren Gemeente Wierden**. Fijn dat er inmiddels goede contacten zijn. De SGW herkent zich in het rapport. Er is toegezegd dat het ouderenmanifest daarin wordt opgenomen. In dit manifest staat beschreven dat er behoefte is aan ontmoetingsruimtes in te bouwen appartementen. **Kunt u toezeggen dat die ontmoetingsruimtes waarvan wij het belang nogmaals willen benadrukken, gerealiseerd gaan worden?**

Thema Gezond voelen en meedoen

We willen graag dat inwoners zich gezond voelen en meedoen in de samenleving. We investeren daar fors in. Er zijn veel projecten, voortvloeiende uit het GALA plan en uitgewerkt in de visie Sport en bewegen en het Wierdens Sportakkoord. Een goed akkoord dat wij van harte ondersteunen. Bij de actiepunten komen we de toekomstvisie zwembad De Kolk tegen. In de informele werd door de HR manager van het zwembad en de voorzitter van het bestuur op betrokken en bevlogen wijze op ingesproken. Denk niet alleen aan het gebouw maar ook aan de enthousiaste medewerkers die zich inzetten voor de gebruikers van het zwembad. Mooie betogen en de oproep was helder. Wij vinden de zwembadfaciliteiten erg belangrijk. Het is niet alleen gezond bewegen maar ook een vorm van sociaal ontmoeten. Het zwembad is aan renovatie toe. Er zijn meerdere scenario's aangereikt maar we missen als raad een doorwrochte analyse. Die analyse komt en wij mogen daarvoor vragen stellen. Eén van onze vragen is om een scenario uit te werken met een heel nieuw zwembad op een andere locatie. Een duurzaam zwembad dat aan alle eisen voldoet en als zwemparadijs veel bezoekers zal trekken. We realiseren ons dat een lange ontwikkelingsweg voor ons ligt. Het huidige zwembad zal daarom operationeel gehouden moeten worden.

Thema Duurzaamheid

Ik start graag met een gedachte uit de encycliciek Laudato Si' waar paus Franciscus schrijft over de aarde als ons gemeenschappelijk huis. De ecologie leert dat in dat huis – in de levende en niet-levende natuur – alles met elkaar verbonden is. Deze ecologie nodigt uit tot een beschouwende levensstijl die in staat is een diepe vreugde te kennen zonder door consumptie geobsedeerd te zijn'.

Zijn wij daartoe nog in staat? U schrijft dat de gevolgen van klimaatverandering wereldwijd zichtbaar zijn. Wierden wil een duurzame toekomstbestendige gemeente zijn. Daar zijn wij het van harte mee eens. We vragen ons af of de beschreven maatregelen voldoende zijn om dit realiseren. Wat betreft grootschalige opwek van zon en wind staan projecten stil of worden deze door gemaakte keuzes (geen wind) niet gerealiseerd. Inmiddels wordt Wierden t.a.v. wind door de provincie overtroefd. Dat levert nu problemen op waarbij we met name denken aan het voornemen om windmolens te realiseren bij de A35. Dit staat op gespannen voet met eventuele woningbouw in het plan Klumpershoek en met de leefbaarheid in Zuidbroek. Wij vinden dat we dit probleem over onszelf hebben afgeroepen door het Wierdens 'nee' t.a.v. wind. Het college heeft zich voorgenomen om met alle middelen 'wind' tegen te houden. Wij vragen ons echt af of dit de goede methode is. Wij adviseren u meer coöperatief te worden en te zoeken naar goede oplossingen. We vragen het college om de nieuwe versie van het afwegingskader te prioriteren en daarmee zo snel mogelijk aan de raad voor te leggen. Met name een beleidslijn over de erfmolens laat wat ons betreft te lang op zich wachten. De pilot is een groot succes. De impact op de omgeving was verwaarloosbaar en de initiatiefnemer is erg tevreden. Wat ons betreft wordt de mogelijkheid om dit uit te breiden liever vandaag dan morgen geformaliseerd. **College, kunt u dit toezeggen?**

Thema sociaal-economisch vitaal en aantrekkelijk landelijk gebied

We lezen in de NMB bij vitaal landelijk gebied dat het landelijk gebied in hoog tempo verandert. Daarbij wordt het volgende benoemd: Het realiseren van perspectiefvolle, klimaatbestendige landbouw, versterking van de biodiversiteit, instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden, verbetering van de bodemstructuur, duurzame drinkwatervoorziening, toekomstbestendige erven, duurzame energieopwekking en waarborging van de ruimtelijke kwaliteit hangen nauw samen en vragen om een integrale kijk op het landelijk gebied. Daar zijn wij het mee eens en daarom hadden we verwacht ook iets te lezen over het gebruik van de landbouwgronden. We lezen momenteel veel over bollenvelden en gewasbeschermingsmiddelen. Ook in Wierden zien we meer bollenvelden. Is dit een punt van overleg met de CATB? Hoe denkt u over deze problematiek? Wij roepen u op om hierover in gesprek te gaan met o.a. de CATB.¹ **MOTIE**

Prettig wonen en leven

We zijn blij met de toezegging van het college om de evaluatie van de visie begraven en begraafplaatsen naar voren te trekken en daar €25k in de NMB op te nemen. We hopen dat de behoefte vanuit de samenleving voor natuurbegraven en begraven voor onbepaalde tijd hierin volop aandacht krijgt.

Raadsbesluit

U stelt voor om "mogelijke overschotten in de jaren 2026-2029 te reserveren voor toekomstige, onvermijdelijke en onvoorziene ontwikkelingen waar de gemeente Wierden mee te maken kan krijgen". Dit is voor ons niet acceptabel. Wij vinden het onbehoorlijk om nu al mogelijke overschotten te reserveren. Volgens ons dient de raad dit jaarlijks te besluiten bij het vaststellen van de jaarrekening. Op dat moment heb je de meeste gegevens en kunnen we als raad een goede afweging maken. We willen ons niet voor zo'n langere periode verbinden. **AMENDEMENT**

Afsluiting

Voorzitter, Ik rond af. Ik noemde eerder de encyciek Laudato Si. In deze encyciek staat een gebed waarmee ik graag eindig omdat dit gebed goed verwoordt wat onze opdracht in Wierden inhoudt.

¹ <https://www.nd.nl/nieuws/klimaat/1270199/gemeente-westerveld-wil-leteteelt-inperken-na-zorgen-over-ge?frommail>
<https://nos.nl/artikel/2569021-drentse-gemeente-wil-leteteelt-beperken-na-emotionele-oproep-van-huisarts>.¹

Gebed voor de aarde

Almachtige God,
u bent aanwezig,
in heel het universum
en in de kleinste van uw schepselen.
Teder omarmt u alles wat bestaat.

Stort de kracht van uw liefde in ons uit,
zodat wij leven en schoonheid beschermen.
Vervul ons met vrede,
zodat wij als broers en zussen leven
en niemand kwaad doen.

God van de armen,
help ons te herstellen
wat op deze aarde in de steek gelaten en vergeten is,
maar wat in uw ogen zo kostbaar is.

Genees ons,
zodat wij de wereld beschermen
en niet uitbuiten,
zodat wij schoonheid zaaien
en niet vervuiling en vernietiging.

Raak de harten aan
van hen die enkel winst zoeken
ten koste van de armen en de aarde.
Leer ons de waarde van elk ding te zien,
zodat wij vol verwondering tot bezinning komen
en gaan inzien dat wij,
op onze weg naar uw oneindig licht,
diepgaand verbonden zijn met alle schepselen.

Dank dat u elke dag met ons bent.
En bemoedig ons in onze strijd
voor rechtvaardigheid, liefde en vrede.

Gebed uit Laudato Si', vertaald door Jos Douma

**Wij wensen u en ons allen van harte Gods zegen in deze dagelijks strijd voor rechtvaardigheid,
liefde en vrede.**

Kees van Dijk
Fractievoorzitter ChristenUnie Wierden-Enter